

คำนำ

การศึกษาและวิจัยเอกสารเรื่องพื้นเวียงนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เสนอเอกสารทางคานประวัติศาสตร์ที่บันทึกโดยชาวท้องถิ่น คู่มือจะเป็นอีกก้าวหนึ่งของการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย ที่พยายามศึกษามโนทัศน์ของชาวท้องถิ่นคือเหตุการณ์ชกแย้งกับราชธานี (รัฐบาลกลาง) ในการศึกษาครั้งนี้ได้พยายามที่จะเสนอวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ในลักษณะขบวนการทวิสัมพันธ์ (Two ways process) กล่าวคือศึกษาทั้งทัศนะของผู้มีอำนาจและผู้อยู่ในใต้อำนาจ หรือทั้งผู้แพ้และผู้ชนะ ตามปรกติแล้วนักประวัติศาสตร์จะศึกษาเฉพาะข้อมูลที่มีบันทึกทัศนะของรัฐบาลกลางเป็นหลัก ฉะนั้นมโนทัศน์ต่าง ๆ จึงเป็นของรัฐบาลกลางผู้มีอำนาจเหนือฝ่ายเดียว ซึ่งมักจะอคติหรือมีข้อจำกัดทางคานการเมืองอยู่มากในการจกบันทึกข้อมูล (พงศาวดาร)

เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นก้าวใหม่จึงยากลำบากอย่างยิ่งในการแสวงหาหลักฐานและวิธีการในการวิเคราะห์ ประเด็นปัญหาชกแย้ง อีกประการหนึ่งมโนทัศน์และเนื้อหาสาระของเรื่องพื้นเวียงนี้ชกแย้งกับมโนทัศน์เดิมของนักประวัติศาสตร์ นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ซึ่งได้รับถ่ายทอดกันมาเป็นเวลานาน ฉะนั้นผู้วิจัยจำเป็นต้องแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า มาสนับสนุนเอกสารข้อมูลหลัก (เอกสารเรื่องพื้นเวียง) เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ แต่เมื่อดำเนินการจริงแล้วก็ปรากฏว่ามีข้อจำกัดในการเสาะหาข้อมูลอยู่มาก

อีกประการหนึ่งการเสนอรายงานการวิจัยก็เป็นปัญหาอยู่ไม่น้อย เพราะการวิเคราะห์ทางคานมโนทัศน์ของกลุ่มชนที่ชกแย้งกันทางคานการเมืองนั้นย่อมหมิ่นเหม่ ผู้วิจัยตระหนักปัญหาดังกล่าวจึงต้องระมัดระวังในการใช้ถ้อยคำ พลดความ ให้รัดกุมเท่าที่จะสามารถจะทำได้ แต่อย่างไรก็ตามในผู้วิจัยไม่อาจจะยืนยันได้ว่าการเขียนรายงานการวิจัย เอกสารเรื่องพื้นเวียงฉบับนี้ได้สมบูรณ์ที่สุด

เพื่อนร่วมงานที่จะต้องกล่าวถึง คืออาจารย์ฉลอง สุนทรวานิชย์ แผนกประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้ร่วมงานตั้งแต่เริ่มวางโครงการวิจัย แต่ก็มีเหตุขัดข้องในขณะที่ดำเนินการร่วมกัน เนื่องจาก อาจารย์ ฉลอง สุนทรวานิชย์ ศึกษาอยู่ ณ ประเทศออสเตรเลีย จึงยากที่จะปรึกษา วิเคราะห์ประเด็นร่วมกันได้ ฉะนั้นผู้วิจัยจึงขออภัยในความผิดพลาดต่าง ๆ แด่ผู้เกี่ยวข้อง